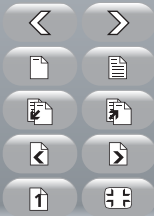

Kabuk Metodu
Örnek 3
Örnek 4

Hacim Hesabı

Kabuk Metodu (Silindirik Kabuklar Metodu)

$f: [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ sürekli fonksiyonu verilsin. f nin grafiğinin $x = a$, $x = b$ doğrularıyla sınırlanan parçasının y -ekseni etrafında döndürülmesiyle elde edilen C cisminin hacmini bulmaya çalışalım.

$P = \{a = x_0, x_1, x_2, \dots, x_{i-1}, x_i, \dots, x_{n-1}, x_n = b\}$, $[a, b]$ aralığının $\Delta x = \frac{b-a}{n}$ özelliğinde bir bölüntüsü olsun. x -ekseni, fonksiyonun grafiği ve $x = x_{i-1}, x = x_i$ doğruları arasında kalan bölgenin y -ekseni etrafında döndürülmesiyle t_i , $[x_{i-1}, x_i]$ aralığının orta noktası olmak üzere yarı çapı t_i ve yüksekliği $f(t_i)$ olan silindir oluşur. Bu silindir **Şekil 3** de görüldüğü gibi açılırsa hacmi $2\pi t_i f(t_i) \Delta x$ olur. Bu durumda

$$V(C) \cong \sum_{i=1}^n 2\pi t_i f(t_i) \Delta x$$

olur. Böylece

$$V(C) = \lim_{n \rightarrow \infty} \sum_{i=1}^n 2\pi t_i f(t_i) \Delta x = 2\pi \lim_{n \rightarrow \infty} \sum_{i=1}^n t_i f(t_i) \Delta x = 2\pi \int_a^b x f(x) dx$$

olur. ve **Şekil 3** ye bakınız.

Kabuk Metodu

Örnek 3

Örnek 4

Benzer şekilde $f, g : [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ sürekli fonksiyonlar ve her $x \in [a, b]$ için $0 \leq g(x) \leq f(x)$ ise f ve g nin grafiklerinin $x = a, x = b$ doğruları arasında kalan parçalarının y -eksini etrafında döndürülmesiyle elde edilen C cisminin hacmi

$$V(C) = 2\pi \int_a^b x (f(x) - g(x)) dx$$

integraliyle bulunur. [Şekil ?](#) ve [Şekil ?](#) ye bakınız.

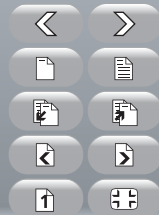
Bu yönteme **kabuk metodu** denir.

Kabuk Metodu

Örnek 3

Örnek 4

Örnek 3

$y = 0$ doğrusu ile $f(x) = 4x - x^2$ fonksiyonunun grafiği arasında kalan bölgenin y -ekseni etrafında döndürülmesiyle oluşan cismin hacmini bulalım. **Şekil** [?] ye bakınız.

★ f fonksiyonunun grafiği x -eksenini $x = 0$ ve $x = 4$ noktalarında keser. **Bas** [?]

★ Buna göre

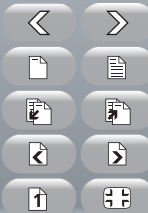
$$V(C) = 2\pi \int_0^4 x(4x - x^2) dx = 2\pi \int_0^4 (4x^2 - x^3) dx = 2\pi \left(\frac{4x^3}{3} - \frac{x^4}{4} \right) \Big|_0^4 = \frac{128}{3}\pi$$

olur.

Kabuk Metodu

Örnek 3

Örnek 4

Örnek 4

$f(x) = 3x^2 - x^3$ fonksiyonunun grafiğinin $x = 0$ ve $x = 3$ doğruları arasında kalan parçasının y -ekseni etrafında döndürülmesiyle oluşan cismin hacmini bulalım. **Şekil** ye bakınız.

★ Buna göre

$$V(C) = 2\pi \int_0^3 x(3x^2 - x^3) dx = 2\pi \int_0^3 (3x^3 - x^4) dx = 2\pi \left(\frac{3x^4}{4} - \frac{x^5}{5} \right) \Big|_0^3 = \frac{243}{10} \pi$$

olur.

Kabuk Metodu

Örnek 3

Örnek 4

